

Sygn. akt III Ca 2092/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Magdalena Balion - Hajduk

Sędzia SO Leszek Dąbek (spr.)

SO Roman Troll

Protokolant Iwona Reterska

po rozpoznaniu w dniu 5 kwietnia 2018 r. w Gliwicach

na rozprawie sprawy z powództwa M. D. (1) i M. D. (2)

przeciwko P. D.

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji powódek

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 17 października 2017 r., sygn. akt V RC 113/17

I. zmienia zaskarżony wyrok:

1) **w punkcie 1 w ten sposób, że zasądza od pozwanego P. D. na rzecz powódki M. D. (1) alimenty w wysokości po 900 zł (dziewięćset złotych) miesięcznie oraz na rzecz powódki M. D. (2) alimenty w wysokości po 800 zł (osiemset złotych) miesięcznie, płatne do rąk matki małoletnich powódek - J. D., do dnia 15. każdego miesiąca, poczynając od dnia 10 maja 2017 roku, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 17 listopada 2015 roku, w sprawie I RC 806/15;**

2) **w punkcie 4 o tyle, że:**

a) **zasądza od pozwanego P. D. na rzecz powódki M. D. (1) kwotę 1.440 zł (tysiąc czterysta czterdzieści złotych) z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;**

b) **zasądza od pozwanego P. D. na rzecz powódki M. D. (2) kwotę 1.080 zł (tysiąc osiemdziesiąt złotych) z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;**

3) **w punkcie 5 o tyle, że:**

a) **nakazuje pobrać od pozwanego P. D. na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego w Gliwicach kwotę 420 zł (czterysta dwadzieścia złotych) z tytułu nieuiszczonych opłat od pozwu, od uiszczenia których powódki były zwolnione;**

b) *odstępuje od obciążania powódek nieuiszczonymi kosztami sądowymi;*

II. *oddala apelację w pozostałej części;*

III. *ustala, że koszty postępowania odwoławczego:*

1) *w sprawie wywołanej apelacją powódki M. D. (1) ponosi powódka w 67% (sześćdziesiąt siedem procent), a pozwany w 33% (trzydzieści trzy procent), pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu w Sądzie Rejonowym w Gliwicach;*

2) *w sprawie wywołanej apelacją powódki M. D. (2) ponosi powódka w 78% (siedemdziesiąt osiem procent), a pozwany w 22% (dwadzieścia dwa procent), pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu w Sądzie Rejonowym w Gliwicach;*

IV. *ustala, że nieuiszczone koszty sądowe w postępowaniu odwoławczym:*

1) *w sprawie wywołanej apelacją powódki M. D. (1) ponosi pozwany w 33% (trzydzieści trzy procent), pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu w Sądzie Rejonowym w Gliwicach oraz odstępuje od obciążania powódki pozostałymi nieuiszczonymi kosztami sądowymi;*

2) *w sprawie wywołanej apelacją powódki M. D. (2) ponosi pozwany w 22% (dwadzieścia dwa procent), pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu w Sądzie Rejonowym w Gliwicach oraz odstępuje od obciążania powódki pozostałymi nieuiszczonymi kosztami sądowymi.*

SSO Roman Troll SSO Magdalena Balion – Hajduk SSO Leszek Dąbek

Sygn. akt III Ca 2092/17

UZASADNIENIE

Powodowie M. D. (1) i M. D. (2) żądali od pozwanego P. D. podwyższenia alimentów na rzecz każdej z powódek z kwoty po 500 zł miesięcznie do kwoty po 1500 zł miesięcznie z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, poczynając od dnia wniesienia pozwu oraz zasądzenia od pozwanego kosztów procesu.

Uzasadniając żądanie twierdziła, że od czasu zasądzenia ostatnich alimentów upłynęło półtorej roku. Wzrosły ich koszty utrzymania, który aktualnie wynosi około 3 700 zł-4.000 zł. Sytuacja pozwanego jest bardzo dobra, otrzymuje wynagrodzenie w wysokości około 4.500 zł brutto, ponadto jest współnikiem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w której posiada udziały o wartości 150 000 zł.

Pozwany P. D. wniósł o oddalenie powództwa.

Zarzucił, że dochodzone kwoty stanowią trzykrotnie wyższą sumę zasądzonych alimentów, nie zostało wskazane jakie okoliczności spowodowały tą różnicę

w tym czasie. Nadto wskazał, że kwota dochodzona pozwem stanowi

72% aktualnego jego wynagrodzenia, a posiadane udziały w spółce stanowi inwestycję. Podniósł, że dostarcza małoletnim środki finansowe także poprzez czynienie prezentów, zabierania na wycieczki lub wyjazdy zagraniczne.

Sąd Rejonowy w Gliwicach w wyroku z dnia 17 10 2017r. zasądził

od pozwanego na rzecz każdej małoletniej powódki alimenty w wysokości

po 600 złotych miesięcznie, płatne do rąk matki małoletnich powódek– J. D., do dnia 15. każdego miesiąca, poczynając od dnia 10 maja 2017 roku,

z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z dnia 17 listopada 2015 roku, w sprawie I RC 806/15, oddalił powództwo w pozostałym zakresie, orzekł o kosztach procesu oraz nadał wyrokowi rygor natychmiastowej w części uwzględniającej powództwo.

W ustalonym stanie faktycznym w motywach orzeczenia przywołał regulację art. 138 k.r.o. i stwierdził, że w okresie ostatnich dwóch lat zmieniły się potrzeby powódek, co przekłada się na koszty ich utrzymania, jednakże nie realizują one już wszystkich aktywności jak w dacie rozvodu, ponadto pojawiły się też inne wydatki związane z ich rozwojem. W dacie zasądzenia alimentów łączny koszt utrzymania powódki M. D. (1) wynosił ok. 1400 zł. Obecnie powódka nie chodzi do szkoły muzycznej, obniżyły się wydatki

związane z zakupem wyprawki oraz związane z utrzymaniem mieszkania. Powódka korzysta z prywatnych lekcji nauki gry na skrzypcach, rozpoczęła naukę języka angielskiego, leczenie ortodontyczne, ponadto wzrosły koszty w zakresie zakupu odzieży i środków czystości. Obecnie koszt utrzymania powódki wynosi ok. 1670 zł. Łączny koszt utrzymania powódki M. D. (2) w dacie zasądzenia alimentów wynosił wówczas ok. 1270 zł. Natomiast obecnie przy uwzględnieniu zajęć dodatkowych z których korzysta obecny koszt stanowi 1394 zł. Stwierdził, że nie wystąpiła istotna zmiana w kosztach utrzymania powódek obejmujących udział w małych wycieczkach szkolnych oraz wyjazdach kolonijnych oraz wakacyjnych. Uwzględniając wyniki postępowania dowodowego uznał, iż nie został wykazany wzrost kosztów utrzymania powódek, uzasadniający podwyższenie alimentów do dochodzonej wysokości. Oceniając możliwości zarobkowe pozwanego stwierdził, iż obecnie na skutek zmiany miejsca pracy pozwany uzyskuje wynagrodzenie na poziomie ok. 4200 zł, co uzasadnia podwyższenie alimentów do kwoty po 600 zł miesięcznie. W pozostałej części powództwo uznał jako nadmiernie wygórowane i niewykazane.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie regulacji art. 98 k.p.c. i art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, a o nadaniu wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności orzekł stosując regulację art. 333 § 1 k.p.c.

Orzeczenie zaskarżyły **powódki M. D. (1) i M. D. (2)** w części oddalającej powództwo, które wniosły o zmianę wyroku i zasądzenie od pozwanego na rzecz małoletnich alimentów w kwocie po 1 500 zł miesięcznie na każdą z nich oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powódek zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, bądź o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie na ich rzecz od powódek zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Zarzuciły błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na przyjęciu, że:

- usprawiedliwione miesięczne koszty utrzymania małoletniej M. wynoszą zaledwie 1 270 zł, a kwota zasądzonych alimentów jest adekwatna do możliwości finansowych pozwanego i usprawiedliwionych potrzeb małoletniej,
- usprawiedliwione miesięczne koszty utrzymania małoletniej M. wynoszą zaledwie 1 394 zł, a kwota zasądzonych alimentów jest adekwatna do możliwości finansowych pozwanego i usprawiedliwionych potrzeb małoletniej,
- dochody pozwanego i posiadanie przez niego możliwości majątkowe i zarobkowe pozwalają mu nałożenie alimentów tylko w kwocie 600 zł miesięcznie na rzecz każdej z małoletnich, podczas gdy

w toku postępowania wykazano, że zobowiązany posiada znacznie większe możliwości zarobkowe;

Ponadto zarzuciły, że przy ferowaniu wyroku naruszono prawo procesowe, regulacje: art. 227 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegającej na uznaniu, że uzasadnione potrzeby małoletnich i koszty ich utrzymania wynoszą w przybliżeniu 3 064zł, pomimo skutecznego udowodnienia przez przedstawicielkę ustawową, że kwota ta jest wyższa, co w konsekwencji doprowadziło do uznania, że alimenty w wysokości po 600 zł miesięcznie na każdą z powódek stanowi kwotę odpowiednią w stosunku do ich potrzeb.

W uzasadnieniu między innymi podnosił, że koszty utrzymania dzieci zostały przez Sąd Rejonowy w sposób nieuzasadniony obniżony, a wysokość miesięcznego wynagrodzenia pozwanego niezgodna z rzeczywistym stanem faktycznym.

Pozwany P. D. wnosił o oddalenie apelacji oraz zasądzenie od powódek na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania sądowego.

W uzasadnieniu między innymi podnosił, iż nie zostało wykazane, by koszty utrzymania powódek wzrosły o 300%. Wskazał, iż zgromadzone oszczędności przeznacza na alimenty, opłatę czynszu, prezenty świąteczne. Uwzględnienie żądanej kwoty alimentów skutkowałoby koniecznością utrzymania się na poziomie nieznacznie wyższym niż minimum socjalne.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje :

Sąd pierwszej instancji prawidłowo zakwalifikował roszczenia powodów, przyjmując, że mają one źródło w przywołanej w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia regulacji art. 138 k.r.o. oraz nie przywołanej lecz faktycznie zastosowanej regulacji art. 133 § 1 i 135 § 1 k.r.o.

Sąd Rejonowy konstruując podstawę faktyczną orzeczenia zaniżył koszty utrzymania powódek. Przy uwzględnieniu oświadczenia matki małoletnich powódek należało uznać, iż usprawiedliwione miesięczne koszty utrzymania małoletnich wynoszą, w stosunku do M. 2 225 zł, w stosunku do M.

2 000zł i obejmują w stosunku do każdej z nich koszty: wyżywienia 600 zł, zajęć pozalekcyjnych 320 zł, zakupu środków czystości około 200 zł, ubrań około

300 zł, ponadto wydatki szkolne, wraz z zakupem przyborów szkolnych średnio 95 zł, dodatkowo kieszonkowe 50zł, telefon 60 zł i wydatki związane

z wyjazdami letnimi i zimowymi 375 zł. Ponadto starsza córka dodatkowo ponosi koszty leczenia, w tym ortopedycznego około 200-250zł.

Z tych też względów Sąd odwoławczy z powyższą modyfikacją przyjął za własne ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji.

Dokonana przez Sąd Rejonowy ocena prawna ustalonego stanu faktycznego w swej zasadniczym zakresie - dotyczącym zmiany stosunków rodzinnych i majątkowych stron od czasu ustalenia ostatnich alimentów- jest prawidłowa.

Ma ona oparcie w prawidłowo zastosowanych przepisach prawa wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku i Sąd odwoławczy ocenę prawną Sądu pierwszej instancji w całości podziela i przyjmuje za własną (orzecz. SN z dn. 26 04 1935r. III C 473/34, ZB. Urz. 1935r. nr 12, poz. 496).

Pozwany jest ojcem powódek, które z racji swojego wieku i kontynuowania nauki nie są w stanie samodzielnie się utrzymywać i z mocy art. 133 § 1 k.r.o. ciąży na nim obowiązek ich alimentacji.

Ostatnie alimenty zostały ustalone w wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 17 11 2015r. w sprawie o sygn. akt I RC 806/15 w kwotach po 600zł miesięcznie na każdą z córek.

Od tego czasu upłynął okres 2 lat, w którym córki rozwijają się fizycznie, kontynuują zajęcia lekcyjne, rozwijają swe pozaszkolne zainteresowania uczęszczając na dodatkowe zajęcia z nauki gry na skrzypcach, dodatkowo uczą się języka angielskiego, przez co zwiększyły się jej potrzeby, a w konsekwencji tego wzrosły również ich koszty utrzymania.

Dlatego Sąd pierwszej instancji słusznie ocenił, że już tylko z tego powodu nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu regulacji art. 138 k.r.o. uzasadniająca podwyższenie dotychczasowych alimentów.

Powódki liczą 13 lat i 15 lat, mieszkają wspólnie z matką, która zapewnia im mieszkanie i w dalszym ciągu w pewnym stopniu realizuje swój obowiązek alimentacyjny przez sprawowanie nad nią pieczy oraz czynienie starań o ich wychowanie.

Stąd też to głównie na pozwanym ciąży obowiązek zapewnienia powódkom pozostałych materialnych środków utrzymania.

Powódki są dziećmi zdrowymi, kontynuującym naukę szkolną.

Zakres jego obowiązku wyznacza regulacja zawarta w art. 135 § 1 k.r.o., stosownie do której jest on zobowiązany łożyć środki utrzymania odpowiadające usprawiedliwionym potrzebom powódek i swoim możliwością zarobkowym.

Podstawowe łączne koszty utrzymania obu powódek wynoszą

co około **2200zł** miesięcznie, w tym: wyżywienie po 500zł, odzież po 300zł

i środki czystości po 200zł, wydatki szkolne po 100zł (bezsporne oświadczenie matki powódek).

Ponadto w przypadku M. jej matka ponosi koszty lekcji skrzypiec w kwotach po 150zł miesięcznie i leczenia ortodontycznego w kwotach po 250zł miesięcznie.

Biorąc pod uwagę, że matka powódek w dalszym ciągu realizuje ciężący na niej obowiązek ich alimentacji poprzez zapewnienie im mieszkania oraz przez sprawowanie nad nimi bieżącej pieczy i przez osobiste starania o ich wychowanie pozwany powinien ponosić większość wskazanych powyżej kosztów, tj. w przypadku M. w wysokości **900zł** miesięcznie a M. w wysokości **800zł** miesięcznie.

P. D. pracuje i osiąga średnie miesięczne wynagrodzenie

w kwocie 4 324,52 zł netto.

Po potrąceniu z nich zasądzonych alimentów, pozwanemu pozostanie na utrzymanie kwota 2 600zł, z której jest on w stanie się nie tylko się utrzymać, ale także ponosić koszty wspólnego wypoczynku z powódkami.

Z podanych względów czyni to apelację powódek w części uzasadnioną, co prowadziło do zmiany zaskarżonego wyroku i zasądzenie od dnia 10 05 2017r. - w miejsce dotychczasowych alimentów - od pozwanego na rzecz powódki M. D. (1) alimentów w wysokości 900 zł miesięcznie oraz na rzecz powódki M. D. (2) alimentów w wysokości 800 zł, a w pozostałym zakresie ich apelację - jako bezzasadną w rozumieniu regulacji art. 385 k.p.c. - oddalono.

Reasumując zaskarżony wyrok jest w części wadliwy i dlatego apelację powódek w części uwzględniono zmieniając zaskarżony wyrok w sposób wskazany w sentencji w oparciu o regulację art. 386 § 1 k.p.c., a w pozostałym zakresie apelację jako bezzasadną oddalono stosując regulację art. 385 k.p.c.

O kosztach procesu orzeczono stosując regulację art. 100 zd. 1 k.p.c. i § 4 ust. 1 pkt 9 w zw. z 2 pkt 4 i 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 10 2015 r. sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015r. poz. 1800).

O kosztach postępowania odwoławczego oraz niewiszczonych kosztach sądowych orzeczono stosując regulację art. 100 zd. 1 k.p.c. oraz art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 07 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz.U. 2014r. poz. 1025), pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu w parciu o regulację art. 108 § 1 zd. 1 k.p.c.

SSO Roman Troll SSO Magdalena Balion – Hajduk SSO Leszek Dąbek